

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1666
2, 22, 23, 26 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR ĮSTATYMO PAPILDYMO 22¹ STRAIPSNIU
ĮSTATYMAS**

Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnio 26 dalį ir ją išdėstyti taip:

„26. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Reglamente (ES) Nr. 2016/399, 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 1016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), 1982 m. Jungtinių Tautų jūrų teisės konvencijoje, Lietuvos Respublikos asmens duomenų, tvarkomų nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo ar baudžiamojo persekiojimo už jas, bausmių vykdymo arba nacionalinio saugumo ar gynybos tikslais, teisinės apsaugos įstatyme (toliau – Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas), Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatyme, Lietuvos Respublikos aviacijos įstatyme, Lietuvos Respublikos cheminių medžiagų ir preparatų įstatyme, Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos ginklų ir šaudmenų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos įstatyme „Dėl užsieniečių teisinės padėties“, Lietuvos Respublikos jūros aplinkos apsaugos įstatyme, Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos organizavimo ir karo tarnybos įstatyme, Lietuvos Respublikos narkotinių ir psichotropinių medžiagų kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos nuodingųjų medžiagų priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos policijos įstatyme, Lietuvos Respublikos sprogmenų apyvartos kontrolės įstatyme, Lietuvos Respublikos saugios laivybos įstatyme, Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statute.

2 straipsnis. 22 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 22 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„22 straipsnis. Duomenų tvarkymas Valstybės sienos apsaugos tarnyboje

1. Valstybės sienos apsaugos tarnyba, įgyvendindama valstybės sienos apsaugą ir jos kirtimo kontrolę, užtikrindama viešąją tvarką ir valstybės sienos teisinio režimo laikymąsi, vykdydama kriminalinę žvalgybą, ikiteisminį tyrimą ir valstybinę migracijos procesų kontrolę, įgyvendindama nusikalstamų veikų prevenciją, atskleidimą ir atlikdama jų tyrimą, renka ir tvarko asmens duomenis (įskaitant ir specialių kategorijų asmens duomenis) nusikalstamų veikų prevencijos, tyrimo, atskleidimo, apsaugos nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevencijos tikslais, taip pat nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, vadovaudamasi Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymu. Kai asmens duomenys (įskaitant ir specialių kategorijų asmens duomenis) renkami ir tvarkomi nacionalinio saugumo ir gynybos tikslais, Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymas taikomas tiek, kiek kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

2. Tuo atveju, jeigu asmens duomenys tvarkomi vidaus administravimo ar kitais tikslais, nei nurodyta šio straipsnio 1 dalyje, asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis Reglamentu (ES) 2016/679 ir Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu.

3. Duomenų subjektų, kurių asmens duomenys tvarkomi šio straipsnio 1 dalyje nustatytais tikslais, teisėms, siekiant Asmens duomenų, tvarkomų teisės saugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 11 straipsnio 3 dalyje, 13 straipsnio 1 dalyje, 14 straipsnio 5 dalyje nurodytų tikslų, gali būti taikomi šie apribojimai:

1) Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos teikimo atidėjimas, apribojimas arba šios informacijos neteikimas;

2) Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 12 straipsnyje įtvirtintos duomenų subjektų teisės susipažinti su asmens duomenimis visiškai apribojamas arba apribojimas iš dalies;

3) Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 14 straipsnio 5 dalyje nurodytos informacijos pateikimo visiškai apribojimas arba apribojimas iš dalies;

4) Asmens duomenų, tvarkomų teisėsaugos ar nacionalinio saugumo tikslais, įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje nurodyto pranešimo pateikimo atidėjimas, apribojimas arba jo nepateikimas.

4. Šio straipsnio 3 dalyje nustatytus apribojimus Valstybės sienos apsaugos tarnyba gali taikyti, tiek, kiek ir tol, kol tai, atsižvelgiant į asmens pagrindines teises ir teisėtus interesus, demokratinėje visuomenėje yra būtina ir proporcinga vykdant asmens duomenų tvarkymo operacijas šiais atvejais:

1) atliekant ikiteisminius tyrimus;

2) užtikrinant valstybės sienos apsaugą ir jos kirtimo kontrolę, palaikant viešąją tvarką, kontroliuojant valstybės sienos teisinio režimo laikymąsi (įskaitant atvejus, kai atliekant šias funkcijas vykdomas vaizdo stebėjimas);

3) įgyvendinant migracijos procesų kontrolę;

4) vykdant kriminalinę žvalgybą;

5) vykdant nusikalstamų veikų prevenciją, įskaitant apsaugą nuo grėsmių visuomenės saugumui ir jų prevenciją;

6) kitais atvejais, kai šio straipsnio 3 dalyje nurodytų duomenų subjektų teisių įgyvendinimas galėtų atskleisti Valstybės sienos apsaugos tarnybos veiklos metodus ir priemones, veiklos taktiką ir (ar) galėtų būti padaryta žala Valstybės sienos apsaugos tarnybos veiklai.

5. Valstybės sienos apsaugos tarnybos vado nustatyta tvarka kiekvienu konkrečiu atveju turi būti įvertinama, ar šio straipsnio 3 dalyje nurodytos duomenų subjektų teisės turi būti visiškai arba iš dalies apribotos. Valstybės sienos apsaugos tarnyba nedelsdama įtraukia savo duomenų apsaugos pareigūną į sprendimo dėl teisių apribojimo priėmimą ir užtikrina, kad dėl apribojimo pritaikymo konkrečiu atveju būtų gautas duomenų apsaugos pareigūno vertinimas ir nuomonė. Apribojimo priežastys, įskaitant apribojimo reikalingumą, proporcingumą ir trukmės įvertinimą, teisinis pagrindas, rizika duomenų subjektų teisėms ir laisvėms visi atitinkami duomenų apsaugos pareigūno pateikti vertinimai ir nuomonės dėl apribojimo pritaikymo konkrečiu atveju fiksuojami raštu. Prireikus ši informacija pateikiama Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai jos prašymu ar kitam subjektui, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus nagrinėja skundus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų, šio subjekto prašymu. Duomenų apsaugos pareigūnas turi periodiškai stebėti, ar priežastys, dėl kurių taikomas apribojimas, neišnyko, o jeigu jos išnyko, inicijuoti taikomų apribojimų peržiūrą. Duomenų apsaugos pareigūnas turi būti informuojamas apie peržiūros rezultatus bei apie apribojimų panaikinimą. Duomenų apsaugos pareigūnui suteikiama prieiga prie įrašų ir visų dokumentų, kuriais pagrindžiamos faktinės ir teisinės duomenų subjektų teisių apribojimų priežastys.

6. Kai tik priežastys, dėl kurių taikyti apribojimai, išnyksta, apribojimai nedelsiant panaikinami. Jeigu priežasčių taikyti apribojimą nebėra, Valstybės sienos apsaugos tarnyba pateikia informaciją duomenų subjektui apie priežastis, dėl kurių buvo taikomas apribojimas, ir informuoja duomenų subjektą apie teisę bet kuriuo metu pateikti skundą Valstybinei duomenų apsaugos inspekcijai, teismui arba kitam subjektui, kuris pagal Lietuvos Respublikos įstatymus nagrinėja skundus dėl žmogaus teisių ir laisvių pažeidimų.

7. Valstybės sienos apsaugos tarnybos funkcijoms atlikti būtini duomenys tvarkomi Valstybės sienos apsaugos tarnybos informacinėje sistemoje (VSATIS), kituose žinybiniuose registruose ir informacinėse sistemose, o įstatymų nustatytais atvejais – valstybės registruose.

8. Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka arba pagal duomenų teikimo ar bendradarbiavimo sutartis Valstybės sienos apsaugos tarnyba teikia tvarkomus duomenis užsienio valstybių teisėsaugos institucijoms, Europos Sąjungos institucijoms, tarptautinėms organizacijoms, valstybės ir savivaldybių institucijoms, įstaigoms ir įmonėms, jei tai netrukdo atlikti oficialius arba teisinius nagrinėjimus, tyrimus ar procedūras, nekenkia nusikalstamų veikų prevencijai, tyrimui, atskleidimui ar baudžiamajam persekiojimui už nusikalstamas veikas, nacionaliniam saugumui ir gynybai, visuomenės saugumo užtikrinimui, asmenų teisių ir laisvių apsaugai.

9. Duomenys, tvarkomi pagal 2017 m. lapkričio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2017/2226, kuriuo sukuriama atvykimo ir išvykimo sistema (AIS), kurioje registruojami trečiųjų šalių piliečių, kertančių valstybių narių išorės sienas, atvykimo ir išvykimo bei atsisakymo leisti jiems atvykti duomenys, nustatomos priegios prie AIS teisėsaugos tikslais sąlygos ir iš dalies keičiama Konvencija dėl Šengeno susitarimo įgyvendinimo ir reglamentai (EB) Nr. 767/2008 ir ES Nr. 1077/2011, 40 straipsnio 1 dalį, neperduodami ir prieiga prie jų trečiosioms šalims, tarptautinėms organizacijoms ar privatiems subjektams nesuteikiama, išskyrus atvejus, kai yra tenkinamos Reglamento (ES) 2017/2226 41 ir 42 straipsniuose nustatytos sąlygos.“

3 straipsnis. Įstatymo papildymas 22¹ straipsniu

Papildyti Įstatymą 22¹ straipsniu:

„22¹ straipsnis. Informacijos teikimas Valstybės sienos apsaugos tarnybai

Valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos ir įmonės, kiti juridiniai asmenys privalo Valstybės sienos apsaugos tarnybos prašymu arba pagal duomenų teikimo sutartis Valstybės sienos apsaugos tarnybai neatlygintinai teikti šio įstatymo 23 straipsnyje nurodytoms funkcijoms atlikti reikalingus tvarkomų valstybės registrų (kadastrų) ir žinybinių registrų, klasifikatorių, valstybės informacinių sistemų ir kitų informacinių sistemų ir duomenų rinkinių duomenis, dokumentus ar dokumentų nuorašus ir (arba) kopijas.“

4 straipsnis. 23 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 23 straipsnio 1 dalies 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11) atlieka paieškos ir gelbėjimo darbus Kuršių mariose, dalyvauja atliekant paieškos ir gelbėjimo darbus kitose paieškos ir gelbėjimo rajono dalyse, prireikus padeda Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos atlikti teršimo incidentų likvidavimo darbus Kuršių mariose.“

5 straipsnis. 26 straipsnio pakeitimas

Papildyti 26 straipsnio 1 dalį 16 punktu:

„16) priimti sprendimus dėl kelionės leidimų išdavimo, atsisakymo išduoti, atšaukimo ar panaikinimo, vadovaujantis 2018 m. rugsėjo 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2018/1240, kuriuo sukuriama Europos kelionių informacijos ir leidimų sistema (ETIAS) ir iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1077/2011, (ES) Nr. 515/2014, (ES) 2016/399, (ES) 2016/1624 ir (ES) 2017/2226, nuostatomis.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas įsigalioja 2022 m. sausio 1 d.
2. Šio įstatymo 5 straipsnyje išdėstyta nuostata taikoma nuo Reglamente (ES) 2018/1240 nustatytos jo taikymo datos, kurią nustato Europos Komisija pagal Reglamento (ES) 2018/1240 88 straipsnį.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas